

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1919 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om ändrade bestämmelser rörande riksdagsmännens arvoden.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Clason*), Bellinder, Mannheimer, Olof Olsson, von Geijer, von Mentzer, von Zweigbergk, greve Alexander Hamilton*), Ljunggren, Gustaf Gustafsson, Magnusson i Tumhult*), Janson i Kungsör, Räf, Zander, Leander, Hansson i Gårda, Norman, Persson i Tofta och Andersson i Igelboda.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 330, av herr *Werner* m. fl. hava motionärerna hemställt:

»antingen att riksdagen måtte besluta höja riksdagsarvodet till 3,600 kronor eller det belopp som kan anses skäligt eller ock att riksdagen måtte besluta den ändringen av riksdagsordningens §§ 12 och 23, att dessa paragrafer komma att lyda på följande sätt:

§ 12.

Ledamot av första kammaren, som icke är bosatt å ort, där riksdag hålles, åtnjuter av statsmedel en ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt i dagtraktamente under riksdagen tjugu kronor, vilket dagtraktamente dock ej må överstiga sammanlagt två tusen fyra hundra kronor. Ledamot, som under lagtima riksdag efter beviljad ledighet besöker hemorten, äge av statsmedel undfå ersättning för därav föranledd resekostnad, dock högst för två resor fram och åter.

Ledamot av första kammaren, som är bosatt å ort, där riksdag hålles, undfår i dagtraktamente femton kronor, vilket dagtraktamente dock ej får överstiga sammanlagt ett tusen åtta hundra kronor.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver, vara förlustig det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.

Riksdagen må för varje år kunna bestämma om och med vilket belopp utöver ovannämnda arvode även dyrtidstillägg skall för året utgå, vilket tillägg må kunna fastställas till viss procent å arvodet med hänsyn till den allmänna prissfördyring, som enligt den officiella statistiken inträtt från den tidpunkt, vars prisläge legat till grund för riksdagens beslut om arvodets belopp, till det år, som beslutet om dyrtidstillägg avser.

Vill ledamot av kammaren — — — — —
— — — — — hos Konungens befallningshavande.

§ 23.

Ledamot av andra kammaren åtnjuter av statsmedel resekostnadsersättning samt arvode eller dagtraktamente och dyrtidstillägg, enligt vad i 12 § är i fråga om första kammaren stadgat.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig det honom enligt föregående moment tillkommande dagtraktamente.»

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till motionen.

Nu gällande bestämmelser för riksdagsmännens arvoden hava tillkommit genom en vid 1917 och 1918 års riksdagar vidtagen arvodesreglering. Till grund för denna låg enligt konstitutionsutskottets motivering bl. a. den förutsättningen, att arvodets effektiva värde ungefärligen borde motsvara det, som dåvarande arvodesbelopp ägde vid den tidpunkt (1866), då det bestämdes.

Utgår man från denna av riksdagen godkända grundsats såsom normerande för arvodet, synes det utskottet uppenbart, att det 1917—1918 fixerade beloppet, såsom förhållandena nu ställa sig, ej fyller den anförda förutsättningen. De genom penningvärdets häftiga fall utomordentligt stegrade levnadskostnaderna hava gjort den nyligen stadgade ersättningen otillräcklig. I detta avseende vill utskottet ej underkänna de motiv, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan.

Emellertid finner sig utskottet icke kunna tillstyrka, att en ny reglering av riksdagsmännens arvoden nu företages. Den nuvarande

**Utskottets
yttrande.**

tidpunkten med dess ovissa prissförhållanden anser utskottet i varje fall icke vara lämplig för en dylik reglering. Då utskottet anser det synnerligen önskvärt, att riksdagen icke allt för ofta sysselsättes med den grannliga frågan om ersättningen till dess ledamöter, kan utskottet icke heller tillstyrka motionärernas alternativa förslag att bereda riksdagen möjlighet att varje år upptaga frågan om dyrtidstillägg utöver fastställt arvode.

För att en mera varaktig och tillfredsställande lösning av arvodesfrågan skall kunna ernås torde därför, enligt utskottets mening, en lämpligare tidpunkt böra avvaktas.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att föreliggande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 29 april 1919.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservationer:

- 1:o) av herr *von Mentzer*, med instämmande av herr *Räf*, mot utskottets motivering;
 - 2:o) av herrar *Bellinder* och *von Geijer* mot viss del av motiveringen;
 - 3:o) av herr *Andersson* i Igelboda.
-